

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część LV.

Wydana i rozesłana: dnia 15. Września 1852.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. September 1852.

Część LV.

Wydana i rozestana dnia 15. Września 1852.

175.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 24. Sierpnia 1852, o uregulowaniu tary w obrocie handlowym.

Ażeby uchylić skutecznie wydarzające się niepewności i oszustwa przy sprzedaży dóbr handlowych, ministerstwo handlu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych widzi się spowodowanym, wydać następujące rozporządzenie dla obrotu handlowego:

- a) Na wszystkich do pakunku dóbr handlowych użytych beczkach, worach i na każdym pakunku w ogólności musi być oznaczona jego waga (tara), trwale i wyraźnie;
- b) tara nie może być żadną miarą wrachowaną do towaru i wynagrodzoną będzie według umowy.

Baumgartner m. p.

176.

Okólnik ministerstwa wojny z dnia 1. Września 1852,

mocą którego ogłoszonym zostaje w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 29. Sierpnia 1852 r. przepis o postępowaniu w sprawach wekslowych w sądach wojskowych Pogranicza wojskowego i zewnątrz takowego.

Ażeby postępowanie w sprawach wekslowych w sądach wojskowych Pogranicza wojskowego i zewnątrz takowego z rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości, wydanem na dniu 25. Stycznia 1850 (dz. pr. p. Nr. 52), w przedmiocie tegoż postępowania w sądach cywilnych, w zgodność postawić, o ile to wedle istniejącego urzędzenia wojskowego skutecznionem być może, raczył Najjaśniejszy Pan, Jego Cesarsko-Apostolska Mość, na uczynione najuniżeńsze przedstawienie, zatwierdzić następujące rozporządzenie, Najwyższą uchwałą Swoją ddo. Ischl z d. 29. Sierpnia 1852 r.

§. 1.

Skargi wekslowe, czy to pochodzące z weksłów ciągnionych, czy też z weksłów własnych (suchych) wyniesione być winny albo przed sąd wojskowy lub magistratualny, właściwy w innych także sporach prawnych, stosownie do osobistego przymiotu i

LV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. September 1852.

175.

**Verordnung des Handelsministeriums vom 24. August 1852,
über die Regulirung der Tara im Handelsverkehre.**

Um den häufig vorkommenden Unsicherheiten und Uebervortheilungen bei dem Verkaufe von Handelsgütern wirksam zu begegnen, sieht sich das Handelsministerium im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern veranlasst, für den kaufmännischen Verkehr Folgendes zu verordnen:

- a) An allen zum Verpacken von Handelsgütern verwendeten Fässern, Säcken und jeder Emballage überhaupt muss deren Gewicht (Tara) bleibend und kennbar bezeichnet werden;
- b) die Tara darf in keinem Falle in die Waare eingerechnet werden, und ist laut Uebereinkommen zu vergüten.

Baumgartner m. p.

176.

**Circular-Verordnung des Kriegsministeriums vom
1. September 1852,**

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 29. August 1852, eine Vorschrift für das Verfahren in Wechselsachen bei den Militärgerichten in und ausserhalb der Militärgränze kundgemacht wird.

Um das Verfahren in Wechselsachen bei den Militärgerichten in und ausserhalb der Militärgränze, mit der von dem Ministerium der Justiz am 25. Jänner 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 52), hinsichtlich dieses Verfahrens bei Civilgerichten kundgemachten Verordnung, so weit diess nach der bestehenden Militärverfassung zulässig ist, in Einklang zu bringen, haben Seine k. k. Apostolische Majestät über erstatteten allerunterthänigsten Vortrag, mittelst Allerhöchster Entschliessung, ddo. Ischl am 29. August 1852, nachstehende Vorschrift zu genehmigen geruht:

§. 1.

Wechselklagen, sie mögen aus gezogenen, oder eigenen (trockenen) Wechseln entstehen, sind entweder bei dem, in anderen Rechtsstreitigkeiten nach der persönlichen Eigenschaft und dem Wohnsitze des Geklagten zuständigen Militär- oder Magistratualgerichte, oder bei

zamieszkania pozwanego, albo też przed ten sąd wojskowy, któremu by podlegał pozwany według osobistego przedmiotu swego, gdyby miał zamieszkanie zwykłe w miejscu wypłaty.

§. 2.

Przed sąd wojskowy, znajdujący się w miejscu wypłaty, pozywani być mogą z powodu tego samego weksłu, wszyscy dłużnicy, podlegający sądownictwu wojskowemu, jedną tylko skargą.

Przed inne sądy wojskowe albo magistratualne mogą tylko ci z jednego weksłu obowiązani jedną skargą być pozywani, którzy tymże sądom podlegają ze względu na przyniot swój osobisty i na zamieszkanie swoje.

Ręczyiele weksłowi należą pod sąd dłużnika głównego, i mogą wraz z nim być pozwanymi jedną skargą.

§. 3.

Oprócz przypadku rękojemstwa, wspomnionego w §. 2, osoby wojskowe pozywanymi być winny przed właściwe sądy wojskowe.

§. 4.

Rozprawy i rozstrzygnięcia w sprawach wekslowych odbywać się będą w magistratach gmin wojskowo-granicznych na posiedzeniach radnych, przeznaczonych do spraw sądowych z przybraniem dwóch asesorów ze stanu handlowego; w pułkach zaś granicznych, tudzież w batalionie piechoty granicznej tytulskiej odbywać się będą przez komisję sądową, pod przewodnictwem podpułkownika, lub innego w miejscu sztabowym znajdującego się oficera sztabowego, złożoną z dwóch audytorów i z dwóch mieszkańców w miejscu sztabu ze stanu handlowego i przemysłowego.

Gdyby w pułku nie znajdowało się dwóch audytorów, wówczas miejsce brakującego zastąpić ma oficer, przydany do administracyi, lub inny oficer zdolny.

W wolnej gminie wojskowej Zengg, pozostawia się dawniejsze urządzenie, zaprowadzone przez rozporządzenie nadwornej Rady wojennej z dnia 20. Stycznia 1819 B. 347, t. j. sąd weksłowy połączony z tamtejszym magistratem; wszelako tak tenże sąd, jako też wszystkie sądy wojskowe zachowywać winny jak najściślej powszechną ustawę weksłową, podaną do wiadomości Najwyższym patentem z dnia 25. Stycznia 1850, dla całego obrębu państwa austriackiego, mając wraz na uwadze rozporządzenie cesarskie z dnia 3. Lipca 1852, (dziennik pr. p. N. 138).

§. 5.

Jeżeli skarga zasadza się na wekslu cudzym lub własnym, zaopatrzonym wszystkimi wymogami, do ważności przepisane, zarazem, jeżeli weksel żadnej nie podlega wątpliwości i oprócz oryginalnego weksłu, przedłożonym został oraz oryginalny protest i oryginalny porachunek powrotowy, wraz z kartą kursu (o ile załączenia takowe do uzasadnienia prawa zaskarżenia są potrzebne), wówczas na żądanie powoda nakazanem być winno zapozwanemu dłużnikowi wekslowemu, bez poprzedniego wysłuchania jego, wypłacenie summy wekslowej wraz z wykazanemi należnościami pobocznymi, w ciągu dni trzech pod zagrożeniem wekslowej egzekucyi.

jenem Militärgerichte anzubringen, welchem der Geklagte nach seiner persönlichen Eigenschaft, unterstehen würde, wenn er am Zahlungsorte seinen ordentlichen Wohnsitz hätte.

§. 2.

Bei dem Militärgerichte des Zahlungsortes können alle, der Militärgerichtsbarkeit unterworfenen Schuldner aus dem nämlichen Wechsel mit Einer Klage belangt werden.

Bei anderen Militär- oder Magistratualgerichten können nur diejenigen Wechselverbundenen mit Einer Klage belangt werden, welche denselben ihrer persönlichen Eigenschaft und ihrem Wohnsitz nach, unterstehen.

Wechselbürgen folgen dem Gerichtsstande des Hauptschuldners, und können mit demselben in Einer Klage belangt werden.

§. 3.

Ausser dem im §. 2 angeführten Bürgschaftsverhältnisse, sind Militärpersonen vor dem zuständigen Militärgerichte zu belangen.

§. 4.

Die Verhandlungen und Entscheidungen über Wechselklagen sind bei den Magistraten der Militär-Gränz-Communitäten in den für Justizgeschäfte bestimmten Rathssitzungen mit Zuziehung von zwei Beisitzern aus dem Handelsstande, und bei Gränzregimentern, dann bei dem Tittler Gränz-Infanteriebataillone, von einer unter dem Vorsitze des Oberstlieutenants oder sonst im Stabsorte anwesenden Stabsofficiers, aus zwei Auditoren und zwei, im Stabsorte wohnhaften Beisitzern aus dem Handels- oder Gewerbsstande, zusammengesetzten gerichtlichen Commission zu bewirken.

Wären in einem Regimente über zwei Auditore nicht vorhanden, so ist die Stelle des abgängigen, durch einen bei der Verwaltung zugetheilten, oder sonst geeigneten Officier zu ersetzen.

In der freien Militär-Communität Zengg bleibt es bei der mit der hofkriegsräthlichen Verordnung vom 20. Jänner 1819, B. 347, festgesetzten Einrichtung, des mit dem dortigen Magistrate vereinigten Wechselgerichtes; es ist jedoch von demselben, so wie von allen Militärgerichten, die mit dem Allerhöchsten Patente vom 25. Jänner 1850, für den ganzen Umfang des österreichischen Kaiserthumes kundgemachte allgemeine Wechsel-Ordnung, mit Rücksicht auf die kaiserliche Verordnung vom 3. Juli 1852, Reichs-Gesetzblatt Nr. 138, genauestens zu beobachten.

§. 5.

Gründet sich die Klage auf einen mit allen zur Giltigkeit vorgeschriebenen Eigenschaften versehenen, fremden oder eigenen Wechsel, so ist, wenn sich gegen den Wechsel keine Bedenken ergeben, und ausser dem Original-Wechsel, der Original-Protest und die Original-Retourrechnung sammt Courszettel (insoferne diese Behelfe zur Begründung des Klagerechtes erforderlich sind) beigebracht werden, auf Verlangen des Klägers dem belangten Wechselschuldner, ohne dessen vorläufige Einvernehmung, die Zahlung des Wechselbetrages sammt den ausgewiesenen Nebengebühren, binnen drei Tagen unter Androhung wechsellrechtlicher Execution aufzutragen.

§. 6.

Jeżeli skarga wekslowa przeciw kilku osobom jest wyniesioną, natenczas każdemu pozwanemu zupełny egzemplarz skargi wraz z załączeniami doręczyć należy. Jeżeliby nie złożono tyle egzemplarzów wraz z alegatami, ile potrzeba, wtedy doręczenie pozwanym z kolei, jak są w skardze lub w proźbie wymienieni, o ile wystarcza liczba egzemplarzów, załączeniami zaopatrzonych, skutecznić, a w rezolucyi wyrazić należy, dla których z zapozwanych doręczenie nie zostało uskuteczniomem. Przeciw tym zapozwanym skarga zostaje bez skutku.

§. 7.

Owi dłużnicy wekslowi, którym wypłata sumy wekslowej w ciągu dni trzech nakazaną została, obowiązani są w przeciagu tego samego terminu wszystkie swoje obrony do sądu podać i udowodnić. Bieg tego terminu poczyna się od dnia doręczenia nakazu sądowego, do którego jednakowoż dni, przez które podane obrony pocztą szły, liczone być nie powinny. Do ustnej w przedmiocie tym według prawa wekslowego rozprawy sądowej, termin sądowy jak najkrótszy wyznaczonym być ma. Przeciw dozwoilonemu nakazowi wypłaty rekurs miejsca nie ma.

§. 8.

Pomimo tego wiszącego sporu, powodowi na żądanie, egzekucyi końcem zabezpieczenia dozwolić należy.

§. 9.

Jeżeli powód żąda jedynie rozpoczęcia postępowania wekslowego, lub jeżeli z przyczyny niezupełności przedłożonych dowodów, wydanie nakazu wypłaty miejsca mieć nie może, wtedy, w skutek wniesionej skargi termin sądowy jak najkrótszy do ustnej rozprawy wedle prawa wekslowego wyznaczyć należy, a jeżeliby skarga przeciw kilku pozwanym częścią w innych powiatach sądowych, w innych krajach koronnych lub za granicą zamieszkałym, wyniesioną była, tedy dzień do rozprawy w ten sposób oznaczyć należy, ażeby każdy z pozwanych przy takowej albo osobiście, albo przez pełnomocnika mógł być obecnym.

§. 10.

W sprawach wekslowych sąd wszelkie skargi i proźby bezzwłocznie załatwiać, a rozprawy ile możności przyspieszać winien.

§. 11.

Postępowanie w procesie wekslowym ustnie odbywać się winno. Piśmienne postępowanie wtedy tylko miejsce mieć może, jeżeliby tego obie strony albo przez podanie własnoręcznie podpisane, albo przez osobiście w tym celu u sądu zrobione oświadczenie żądały, i termina do złożenia pism procesowych za obopólnem porozumieniem się oznaeczyły.

§. 12.

W postępowaniu wekslowem zachowane być mają przepisy w §. 18 aż włącznie do 20, w 22, tudzież 25 aż włącznie do 50, w 53 i 54 rozporządzenia nadwornej Rady wojennej z dnia 10. Lutego 1847 F. 188, względem postępowania sumarycznego w sporach cywilnych, wszelakoż ze zmianami następującemi:

§. 6.

Wird eine Wechselklage gegen mehrere Personen gerichtet, so muss jedem Geklagten ein vollständiges Exemplar der Klage, sammt Beilagen, zugestellt werden. Sind die erforderlichen Exemplare, sammt Beilagen, nicht überreicht worden, so ist die Zustellung an die Geklagten in der Reihe, wie sie in der Klage, oder in dem Gesuche genannt sind, so weit die Zahl der belegten Exemplare reicht, zu bewerkstelligen, und in dem Bescheide auszu- drücken, an welche der Mitgeklagten die Zustellung nicht erfolgt. Gegen diese ist die Klage ohne Wirkung.

§. 7.

Jene Wechselschuldner, welchen die Zahlung des Wechselbetrages binnen drei Tagen auferlegt wurde, haben binnen derselben Frist, alle ihre Einwendungen bei Gericht anzu- bringen und darzuthun. Diese Frist läuft vom Tage der Zustellung des gerichtlichen Auf- trages; in dieselbe sind aber die Tage, während welcher die angebrachten Einwendungen auf der Post gelaufen sind, nicht einzurechnen. Hierüber ist eine Tagsatzung auf möglichst kurze Zeit, zur mündlichen Verhandlung nach Wechselrecht anzuordnen. Gegen den bewil- ligten Zahlungsauftrag findet kein Recurs Statt.

§. 8.

Dem Kläger ist ungeachtet dieser anhängigen Verhandlung, auf sein Ansuchen die Execution zur Sicherstellung zu ertheilen.

§. 9.

Verlangt der Kläger nur die Einleitung des wechselrechtlichen Verfahrens, oder kann dem Begehren um Erlassung des Zahlungsauftrages, wegen eines Mangels an den beige- brachten Behelfen nicht stattgegeben werden, so ist über die Klage eine Tagsatzung auf möglichst kurze Zeit, zur mündlichen Verhandlung nach Wechselrecht anzuordnen, und wenn die Klage gegen mehrere, zum Theile in anderen Gerichtsbezirken, in anderen Kron- ländern oder im Auslande wohnende Geklagte gerichtet ist, so ist der Tag zur Verhandlung in der Art zu bestimmen, dass es jedem Beklagten möglich ist, bei derselben entweder per- sönlich, oder durch einen Bevollmächtigten zu erscheinen.

§. 10.

In Wechselsachen sind alle Klagen und Gesuche unverzüglich zu erledigen, und die Verhandlungen vor dem Gerichte möglichst zu beschleunigen.

§. 11.

Im Wechselprocesse ist mündlich zu verfahren. Ein schriftliches Verfahren darf nur dann stattfinden, wenn beide Theile, durch eigenhändig unterzeichnete schriftliche, oder in Person vor Gericht abgegebene Erklärungen darum ansuchen, und die Fristen zur Ueberrei- chung der Process-Schriften durch gemeinschaftliches Einverständniss bestimmen.

§. 12.

Im Wechselverfahren sind die in den §§. 18 bis einschliessig 20, 22, dann 25 bis einschliessig 50, 53 und 54 der hofkriegsräthlichen Verordnung vom 10. Februar 1847, F. 188, über das summarische Verfahren in Civilrechtsstreitigkeiten enthaltenen Vorschrif- ten, jedoch mit folgenden Abänderungen zu beobachten:

- a) Nakaz, dany w §. 12 wyżej wspomnianego rozporządzenia co do przedłożenia certyfikatów kompanii, względem tentowanej na próżno ugody między powodem a pozwanym, nie będzie miał żadnego zastosowania do skarg, wynikających z prawa wekslowego ;
- b) Prośba o usprawiedliwienie niestawiennictwa na terminie sądowym w ciągu trzech dni, rachując od dnia, w którym ustała przeszkoda do stawienia się na terminie sądowym, a prośba o restytucję przeciw upłynionemu terminowi sądowemu zapadłemu, w ciągu trzech dni po upływie terminu zapadłego podaną być ma ;
- c) w wyroku, mocą którego pozwany za upadłego w sprawie jest uznanym, trzechdniowy termin do wypełnienia obowiązku jego, pod zagrożeniem wekslowej egzekucyi, wyznaczonym być ma.

Bieg terminu tego poczyna się, jeżeli od wyroku nie zaapelowano, z pierwszym dniem po doręczeniu onegoż, jeżeli zaś zaapelowano, z pierwszym dniem od nastąpionej prawomocności wyroku.

- d) Do dowodu przez przysięgę przystąpić należy w ciągu 24 godzin, rachując od dnia, w którym wyrok stał się prawomocnym ;
- e) zgłoszenie apelacyi i rewizyi przeciw wyrokom pierwszej lub drugiej instancyi, tudzież odnoszące się do nich pisma zażalenia i rekursa, w ciągu trzech dni po doręczeniu wyroku lub rezolucyi podane być mają.

§. 13.

Jeżeli pierwszy termin sądowy w skutek wniesionej skargi wyznaczony, odroczo-
nym, lub przez sąd wysłuchanie świadków lub obejrzenie naoczne postanowionem zo-
stało, tedy powód w pierwszym razie na lub po terminie sądowym, w drugim razie po
doręczeniu rezolucyi upraszać może o sądowe nakazanie pozwanemu, aby tenże w ciągu
dni trzech pod uniknieniem wekslowo-prawnej egzekucyi, należytość zabezpieczył.

Takowa prośba miejsca jednakowoż nie ma, jeżeli odroczenie terminu sądowego
nastąpiło z przyczyny przeszkody, zaszłej ze strony powoda, lub jeżeli powód do uza-
sadnienia skargi potrzebnych dokumentów oryginalnych na terminie sądowym nie wy-
kazał.

§. 14.

Jeżeli pozwany od wyroku pierwszej lub drugiej instancyi, którym mu wypełnie-
nie obowiązku bezwarunkowo nakazano, lub którym przysiędze stanowczej miejsce da-
no, apelację lub rewizję założył, tedy powód natychmiast upraszać może o sądowe
nakazanie pozwanemu, by tenże w ciągu dni trzech pod uniknieniem wekslowo-prawnej
egzekucyi należytość zabezpieczył.

§. 15.

Jeżeli pozwany w pierwszej instancyi skazany, przez sąd apelacyjny warunkowo
lub bezwarunkowo uwolnionym został, a przed doręzeniem wyroku sądu apelacyjnego
już zabezpieczenie danem było, takowe utrzymanem będzie, dopóki wyrok sądu ape-
lacyjnego nie stanie się prawomocnym, lub nie nastąpi rozstrzygnięcie przez najwyż-
szy trybunał wojskowy.

- a) Die im §. 12 der vorbenannten Verordnung vorkommende Weisung, bezüglich der Beibringung der Compagnie-Certificate, über den vergeblich versuchten Vergleich zwischen dem Kläger und Geklagten, hat bei Klagen, die aus dem Wechselrechte entspringen, keine Anwendung;
- b) das Gesuch um Rechtfertigung des Ausbleibens von einer Tagsatzung, ist binnen drei Tagen, von dem Tage, an welchem das Hinderniss bei der Tagsatzung zu erscheinen, aufgehört hat, und das Wiedereinsetzungs-gesuch gegen eine verstrichene Fallfrist, binnen drei Tagen nach Ablauf der Fallfrist, anzubringen;
- c) in dem Urtheile, wodurch der Geklagte sachfällig erklärt wird, ist die Frist zur Erfüllung seiner Verbindlichkeit auf drei Tage bei Vermeidung wechselrechtlicher Execution zu bestimmen.

Diese Frist fängt, wenn gegen das Urtheil nicht appellirt worden ist, mit dem ersten Tage nach eingetretener Rechtskraft der Entscheidung zu laufen an.

- d) Der Beweis durch einen Eid muss binnen 24 Stunden von dem Tage an gerechnet, mit welchem das Urtheil rechtskräftig geworden ist, angetreten werden;
- e) Appellations- und Revisions-Anmeldungen, sowie die hierauf sich beziehenden Beschwerdeschriften und Recurse gegen Bescheide erster oder zweiter Instanz sind binnen drei Tagen nach der Zustellung des Urtheiles oder des Bescheides zu überreichen.

§. 13.

Wenn die erste über die Klage angeordnete Tagsatzung erstreckt, oder wenn von dem Gerichte ein Zeugenverhör oder Augenschein beschlossen wird, so kann der Kläger im ersten Falle bei oder nach der Tagsatzung, im zweiten Falle nach Zustellung des Bescheides um den gerichtlichen Auftrag an den Geklagten ansuchen, binnen drei Tagen bei Vermeidung wechselrechtlicher Execution für die Forderung Sicherheit zu leisten.

Dieses Gesuch findet jedoch nicht Statt, wenn die Erstreckung der Tagsatzung wegen eines von Seiten des Klägers eingetretenen Hindernisses erfolgt ist, oder wenn zur Begründung der Klage nöthige Urkunden bei der Tagsatzung von dem Kläger im Originale nicht vorgewiesen worden sind.

§. 14.

Hat der Geklagte gegen ein Urtheil erster oder zweiter Instanz, wodurch ihm die Erfüllung einer Verbindlichkeit unbedingt auferlegt, oder wodurch auf einen Haupteid erkannt wird, die Appellation oder Revision ergriffen, so kann der Kläger sogleich um den gerichtlichen Auftrag an den Geklagten ansuchen, binnen drei Tagen bei Vermeidung wechselrechtlicher Execution für die Forderung Sicherheit zu leisten.

§. 15.

Ist der Geklagte in erster Instanz verurtheilt, von dem Appellationsgerichte bedingt oder unbedingt losgesprochen, aber vor Zustellung des Urtheiles des Appellationsgerichtes bereits Sicherheit geleistet worden, so bleibt es dabei so lange, bis das Urtheil des Appellationsgerichtes rechtskräftig wird, oder die Entscheidung des obersten Militär-Gerichtshofes erfolgt.

§. 16.

Jeżeli nakazom sądowym w §§^{fach} 13 i 14 wspomnianym, w ciągu terminu wyznaczonego zadosyć nie uczyniono, wierzycielowi do woli zostawia się, według przepisu §. 18 przedsiębrać egzekucję albo przeciw osobie dłużnika, o ile egzekucya przeciw niemu w ogólności dopuszczoną być może, albo na majątku dłużnika.

§. 17.

Zabezpieczenie dane być musi sposobem, w §^{cie} 25 ustawy wekslowej wskazanym.

§. 18.¹

Jeżeli dłużnik obowiązkowi, wyrokiem lub rezolucją pod zagrożeniem wekslowoprawnej egzekucyi nań włożonemu, w przeciągu terminu w tym celu wyznaczonego zadosyć nie uczynił, wierzycielowi do woli zostawia się przedsiębrać egzekucję albo na majątku albo przeciw osobie dłużnika, jeżeli tenże nie jest uwolnionym z mocy ustawy od aresztu osobistego.

Uwolnione są od aresztu osobistego wszystkie osoby, podlegające sądownictwu wojskowemu, z wyjątkiem kupców i profesyonistów w Pograniczu wojskowym, tudzież mieszkańców gmin wojskowych. Jeżeli dłużnik podlega aresztowi osobistemu, natenczas wolno wierzycielowi, zaraz po upływie terminu wypłaty i po nastąpionej prawomocności wyroku, bez poprzedzającej na majątku egzekucyi, wyjednać na dłużnika areszt egzekucyjny; egzekucję na majątku prowadzić można przed i po wykonaniu egzekucyi osobistej, jednakże wierzyciel, dopóki dłużnik jego w areszcie dłużniczym zostaje, nie ma prawa żądać egzekucyi na majątku tegoż, ani dalej takowej prowadzić.

Przy egzekucyi do majątku należy w Pograniczu wojskowym zachować postanowienia ustawy zasadniczej granicznej z dnia 7. Maja 1850, w szczególności zaś §§^{fy} 16 i 36 onejże.

§. 19.

Z ugód sądowych takowa wekslowo-prawna egzekucya wtedy tylko miejsce mieć może, kiedy się względem należytości wekslowej dłużnik wyraźnie jej poddał.

§. 20.

Wierzyciel wekslowy może dla otrzymania zapłaty, przedsiębrać egzekucję przeciw osobie dłużnika niewolnionego od aresztu wtenczas nawet, gdyby należytość wekslowa zabezpieczoną była, nie będąc przezto zmuszonym zrzec się wprzód zabezpieczenia, jeżeli danem zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być nie może.

§. 21.

Areszt za długi, czy to dla zabezpieczenia, czy też dla otrzymania zapłaty należytości wekslowej uzyskany, nie może ze wszystkiem trwać jednym ciągiem dłużej jak rok.

§. 22.

Wierzyciel wekslowy ma prawo, na ruchomościach za pretensję wekslową zastawionych lub prawnie zatrzymanych rzeczy, jeżeli właściciel ich wpadł w konkurs, żą-

§. 16.

Werden die in den §§. 13 und 14 erwähnten gerichtlichen Aufträge binnen der festgesetzten Frist nicht befolgt, so steht es dem Gläubiger frei, nach Vorschrift des §. 18 die Execution gegen die Person des Schuldners, wenn sie überhaupt wider ihn zulässig ist, oder auf das Vermögen desselben zu führen.

§. 17.

Die Sicherstellung muss auf die in dem §. 25 der Wechsel-Ordnung festgesetzte Art geleistet werden.

§. 18.

Wenn der Schuldner die ihm durch Urtheil oder Bescheid mit Androhung wechselgerichtlicher Execution auferlegte Verbindlichkeit binnen der dazu festgesetzten Frist nicht erfüllt, so hat der Gläubiger die Wahl, auf das Vermögen oder gegen die Person des Schuldners, wenn dieser nicht gesetzlich vom Personal-Arreste befreit ist, die Execution zu führen.

Die Befreiung vom Personal-Arreste genießen alle der Militärgerichtsbarkeit angehörigen Personen, mit Ausnahme der Handels- und Gewerbsleute in der Militärgränze und Einwohner der Militärcommunitäten. Unterliegt der Schuldner dem Personal-Arreste, so steht es dem Gläubiger frei, sogleich nach Ablauf der Zahlungsfrist und eingetretener Rechtskraft des Erkenntnisses ohne vorausgegangene Execution auf das Vermögen den Executions-Arrest zu erwirken; auch kann die Execution auf das Vermögen vor oder nach Vollziehung der Personal-Execution geführt werden, jedoch ist der Gläubiger, so lange sein Schuldner sich im Schulden-Arreste befindet, die erstere zu begehren oder fortzusetzen nicht berechtigt.

Bei der Execution auf das Vermögen sind in der Militärgränze die Bestimmungen des Grüns-Grundgesetzes vom 7. Mai 1850, insbesondere jene der §§. 16 und 36 zu beobachten.

§. 19.

Auf gerichtliche Vergleiche findet diese wechselrechtliche Execution nur in dem Falle Statt, wenn sich der Schuldner derselben in Rücksicht einer Wechselforderung ausdrücklich unterworfen hat.

§. 20.

Der Wechselgläubiger kann selbst dann, wenn für den Wechsel-Anspruch Sicherheit bestellt ist, wegen der Zahlung gegen die Person des vom Arreste nicht befreiten Schuldners die Execution führen, ohne vorher die Sicherheit aufgeben zu müssen, in soferne er durch die bestellte Sicherheit nicht sogleich befriedigt werden kann.

§. 21.

Der Schulden-Arrest kann, er mag wegen Sicherstellung oder Bezahlung einer Wechselforderung erwirkt worden seyn, in Allem nicht länger als Ein Jahr ununterbrochen fort dauern.

§. 22.

Der Wechselgläubiger ist berechtigt, auf bewegliche, wegen einer Wechselforderung verpfändete oder rechtmässig zurückbehaltene Sachen, wenn der Eigenthümer derselben in

dać egzekucyi u tego sądu, do którego i bez wypadku konkursu żądanie takie wniesionem być mogło. Jednakże proźby o egzekucyę wystosowane być winny przeciw zastępcy masy.

§. 23.

Przywrócenie do dawnego stanu ze szkodą osoby, która w głównym procesie nierzetelnie nie działała, już więcej udzielonem być nie może, jeżeliby też swe weksło-prawne roszczenia do osoby trzeciej w ciągu tym przez upływ czasu w całkowitości lub w części utraciła, lub z powodu krótkości pozostającego jeszcze czasu takich urzeczywistnić już więcej nie zdołała.

§. 24.

Rozprawa względem przywrócenia do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów z rozprawą w rzeczy głównej ma być połączona, i jedno jak drugie tym samym wyrokiem rozstrzygnięte. W skardze więc o przywrócenie musi zarazem i żądanie w przedmiocie głównym być przedstawione.

§. 25.

W procesie wekslowym za dni feryalne uważają się li tylko niedziele i prawnie uznane święta powszechne. Wszelkie atoliż termina bez względu na dni feryalne, bez przerwy bieg swój mają. Tylko jeżeli ostatni dzień terminu na niedzielę lub święto powszechne przypada, termin aż do pierwszego dnia powszedniego przedłuża się. Żądna z stron nie jest obowiązana stawać w sądzie w dni świąteczne swej religii.

§. 26.

O ile rozporządzenie niniejsze dla procesu wekslowego nie zawiera szczególnego przepisu, stosowane być winny także i do spraw wekslowych ustawy powszechne o postępowaniu sądowem.

§. 27.

Niniejszy przepis wstąpi w wykonanie we wszystkich sądach wojskowych tak w Pograniczu wojskowem jak zewnątrz takowego w dni 14 po ogłoszeniu jego. Takowy zastosowanym być winien do wszystkich sporów, w których rozprawa przed tym dniem nie jest ukończoną. Postanowienia co do prowadzenia egzekucyi w niniejszym przepisie zawarte, także i w tych przypadkach zastosowanie znajdują, w których wyrok sądowy lub nakaz wypłaty, przed dniem właśnie oznaczonym stał się prawomocnym.

Csorich m. p.

177.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3. Września 1852,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, którem, za porozumieniem się z c. k. ministerstwem kultury krajowej i górnictwa uregulowanem zostaje postępowanie władz sądowych przy urzędowych wezwaniach przed siebie robotników, przy kopalniach, hutach, hameruniach i walcowniach zatrudnionych, w sprawach karnych.

Ministerstwo sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem kultury krajowej i górnictwa rozkazuje, dla uniknienia przerw w służbie górniczej i w czynnościach z nią w związku będących, ażeby także sądy karne i prokuratorowie rządowi przestrze-

Concurs verfällt, bei dem Gerichte Execution zu führen, bei welchem es ausser dem Falle eines Concurses geschehen könnte. Die Executionsgesuche sind jedoch gegen den Massevertreter zu richten.

§. 23.

Die Wiedereinsetzung in den vorigen Stand kann zum Nachtheile einer Person, die in dem Hauptprocesse nicht unredlich gehandelt hat, nicht mehr ertheilt werden, wenn dieselbe ihre wechselrechtlichen Ansprüche an einen Dritten mittlerweile durch Ablauf der Zeit ganz oder zum Theile verloren hat, oder wegen Kürze der noch übrigen Zeit nicht mehr geltend machen kann.

§. 24.

Die Verhandlung über eine Wiedereinsetzung in den vorigen Stand wegen vorgefundener neuer Beweismittel ist mit der Verhandlung der Hauptsache zu verbinden, und über beide mittelst eben desselben Urtheiles zu entscheiden. In der Wiedereinsetzungsklage muss daher zugleich das Begehren in der Hauptsache gestellt werden.

§. 25.

Im Wechselprocesse sind nur die Sonntage und die gesetzlich anerkannten allgemeinen Feiertage als Ferialtage anzusehen. Alle Fristen laufen ohne Rücksicht auf Ferialtage ununterbrochen fort. Nur wenn der letzte Tag einer Frist auf einen Sonntag oder allgemeinen Feiertag fällt, verlängert sich die Frist bis auf den nächstfolgenden Werktag. Keine Partei ist schuldig, an den Feiertagen ihrer Religion vor Gericht zu erscheinen.

§. 26.

In soferne durch diese Verordnung für den Wechselprocess keine besondere Vorschrift ertheilt wird, sind auch in Wechselsachen die allgemeinen Gesetze über das gerichtliche Verfahren zu beobachten.

§. 27.

Diese Vorschrift hat bei sämtlichen Militärgerichten in und ausserhalb der Militärgränze binnen 14 Tagen, vom Tage der Kundmachung angefangen, in Wirksamkeit zu treten. Dieselbe ist auf alle Streitsachen, über welche die Verhandlung vor diesem Tage noch nicht geschlossen wurde, anzuwenden. Die in dieser Vorschrift enthaltenen Bestimmungen über die Executionsführung finden auch in jenen Fällen ihre Anwendung, in welchen das gerichtliche Erkenntniss oder der Zahlungs-Auftrag vor dem eben bezeichneten Tage in Rechtskraft erwachsen ist.

Csorich in. p.

177.

Verordnung des Justizministeriums vom 3. September 1852,

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze,

wodurch im Einverständnisse mit dem Ministerium für Landescultur und Bergwesen das Benehmen der Justizbehörden bei ämtlichen Vorladungen der Berg-, Hütten-, Hammer- und Walzwerks-Arbeiter in strafgerichtlichen Angelegenheiten geregelt wird.

Das Justizministerium findet im Einverständnisse mit dem Ministerium für Landescultur und Bergwesen zur Vermeidung von Störungen im Bergdienste und in den damit in Verbindung stehenden Werkführungen das Hofkanzlei-Decret vom 12. August 1847

gali dekretu nadwornej kancelaryi z dnia 12. Sierpnia 1847 r. (tom 75 Nr. 79 zbioru ustaw politycznych) stanowiąc zarazem, ażeby władze dotyczące, przy urzędowych wezwaniach swych do stawienia się w sprawach karnych robotników, przy kopalniach, hutach, hamerniach i walcowniach zatrudnionych, w ten sposób postępowały, ażeby zarząd górniczy albo przełożony kopalni, pod którym takowe indywiduum pracę odbywa, uwiadomionym o tem został jeszcze przed nadejściem przeznaczonego do rozprawy dnia, a w razach nagłych przynajmniej równocześnie z wezwaniem, aby tymczasem za robotnika nieobecnego zarządzić można, co około pracy jego jest potrzebnem.

Krauss m. p.

178.

Rozporządzenie naczelnika najwyższej władzy policyjnej z dnia 8. Września 1852,

obowiązujące w całym obrębie państwa austriackiego,

tyczące się zakazu dziennika „kurier frankoński“ (*Fränkischer Kurier*).

Ponieważ dziennik „kurier frankoński“ *Fränkischer Kurier* (gazeta środkowej Frankonii), wychodząca u W. Tümmel w Norymberdze pod redakcją odpowiedzialną G. Meyera okazała kierunek niezgodny z utrzymaniem spokoju i porządku publicznego, w sposobie nienawistnym dla rządu austriackiego, przeto najwyższa władza policyjna zakazuje rzeczony dziennik w myśl §. 23 ustawy o druku z dnia 27. Maja 1842 r. w całym obrębie cesarstwa.

Kempen m. p. FML.

179.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 10. Września 1852,

obowiązujące w całym obrębie państwa z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

mocą którego, w porozumieniu z ministerstwem handlu, poleca się władzom sądowym, ażeby w pewnych przypadkach udzielały izbom handlowym i przemysłowym wiadomości o skutku postępowania konkursowego i karnego przeciw kupeom i profesyonistom.

Z uwagi na §. 5, A. III, 13, 16 i 20 rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 26. Marca 1850 (dz. pr. p, Nr. 122) wkłada się niniejszem obowiązek na sądy pierwszej instancyi, ażeby izbom handlowym i przemysłowym z urzędu udzielały wiadomości o następujących skutkach postępowania sądowego przeciw indywiduom, w obrębie tychże izb zamieszkałym:

1. O ukończeniu konkursów, otworzonych do majątku osób, posiadających przedsiębiorstwo handlowe lub przemysłowe, trudniących się takowem samodzielnie i profesjonalnie, lub kierujących takowem samodzielnie, jeżeli dłużnik zaspokoił wierzycieli swoich.

2. O wyrokach, mocą których takie osoby uznane zostały za winne zbrodni, lub wykroczenia, pochodzącego z chciwości zysku lub obrażającego obyczajność publiczną, lub też skazane zostały za inne jakie przestąpienie prawa na karę aresztu, najmnieję pół roku trwającą.

Krauss m. p.

(Band 75, Nr. 79 der politischen Gesetzsammlung) auch den Strafgerichten und Staatsanwaltschaften zur Beobachtung vorzuschreiben, und demnach zu bestimmen, dass *ämtliche Vorladungen der Berg-, Hütten-, Hammer- und Walzwerks-Arbeiter in Straf-Angelegenheiten von den betreffenden Behörden stets in der Art zu verfügen sind, dass die Gewerksverwaltung oder der Grubenvorsteher, unter welchen ein solches Individuum in Arbeit steht, hievon noch vor Eintritt des festgesetzten ämtlichen Verhandlungstages, oder in dringenden Fällen wenigstens gleichzeitig mit der Vorladung in die Kenntniss gesetzt werden, um mittlerweile für den abwesenden Arbeiter die erforderlichen Arbeitsverfügungen treffen zu können.*

Krauss m. p.

178.

**Verordnung des Chefs der Obersten Polizei-Behörde vom
8. September 1852,**

*wirksam für den ganzen Umfang des Kaiserstaates,
betreffend das Verbot des Journales: „Fränkischer Courier“.*

Nachdem das, bei W. Tümmel in Nürnberg, unter der verantwortlichen Redaction des G. Meyer erscheinende Journal: „Fränkischer Courier“ (Mittelfränkische Zeitung), eine mit der Aufrechthaltung der öffentlichen Ruhe und Ordnung unvereinbarliche Richtung, in einer gegen die österreichische Regierung gehässigen Weise an den Tag gelegt hat, so findet die Oberste Polizei-Behörde, im Sinne des §. 23 der Press-Ordnung vom 27. Mai 1852, dieses Journal für den ganzen Umfang des Kaiserstaates zu verbieten.

Kempen m. p., F.M.L.

179.

Verordnung des Justizministeriums vom 10. September 1852,

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgränze, womit den Gerichtsbehörden, im Einverständnisse mit dem Handelsministerium, aufgetragen wird, den Handels- und Gewerbekammern in einigen Fällen den Erfolg von Concur- und strafrechtlichen Verhandlungen wider Handels- und Gewerbsleute mitzuthellen.

Mit Rücksicht auf die §. 5, A. III, 13, 16 und 20 der Verordnung des Handelsministeriums vom 26. März 1850 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 122) wird den Gerichtsbehörden erster Instanz zur Pflicht gemacht, den Handels- und Gewerbekammern, in deren Bezirke das bezügliche Individuum wohnhaft ist, von Amtswegen die nachstehenden Ergebnisse gerichtlicher Verhandlungen mitzuthellen:

1. *Die Beendigung von Concursen, welche über das Vermögen von Personen eröffnet wurden, die eine Handels- oder Gewerbsunternehmung besitzen, selbständig und gewerbsmässig betreiben, oder selbständig leiten, wenn der Schuldner seine Gläubiger befriediget hat.*

2. *Die Erkenntnisse, womit solche Personen eines Verbrechens oder eines aus Gewinnsucht hervorgegangenen oder die öffentliche Sittlichkeit verletzenden Vergehens oder einer solchen Uebertretung schuldig erklärt, oder wegen einer anderen Gesetzes-Uebertretung zu einer mindestens halbjährigen Freiheitsstrafe verurtheilt worden sind.*

Krauss m. p.

